

професійного розвитку.

Отже, інноваційні технології, методи та підходи у навчанні географії є важливим чинником підвищення якості освіти. Поєднання традиційних методів навчання з сучасними цифровими інструментами дозволяє забезпечити формування ключових компетентностей учнів, підвищити їхню мотивацію та зробити навчальний процес більш ефективним і практико-орієнтованим. Перспективи подальшого розвитку географічної освіти пов'язані з розширенням використання цифрових технологій, зокрема впровадженням елементів штучного інтелекту, що відкриває нові можливості для індивідуалізації навчання та підвищення його якості.

Список використаних джерел:

1. Лаврук М. М. Загальна методика навчання географії. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2022. С. 45–52, 78–85;
2. Касіяник І. В. Інноваційні підходи до навчання географії в умовах НУШ // Матеріали наукової конференції. Луцьк, 2024. С. 120–125;
3. Нікітюк О. В. Використання сучасних технологій у навчанні географії. 2024. С. 30–36;
4. Івах О. П. Інтерактивні методи навчання географії // Освітні технології. С. 55–60;
5. Носаченко Т. С. Інноваційні педагогічні технології у викладанні географії // Інноваційна педагогіка. 2024. №75. С. 112–118.

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИКЛАДАЧА ГЕОГРАФІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ЗМІН В ОСВІТІ

Таранова Н. Б.

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира

Гнатюка, м. Тернопіль, Україна

[*taranova2202@gmail.com*](mailto:taranova2202@gmail.com)

Сучасна освіта швидко змінюється під впливом цифрових технологій. Це стосується і географічної освіти, де викладач повинен не лише добре володіти навчальним матеріалом, а й уміти використовувати сучасні цифрові ресурси та інтерактивні методи навчання. У зв'язку з цим особливо важливим стає професійний розвиток викладача географії та вдосконалення його педагогічної майстерності [1].

Одним із головних напрямів професійного розвитку викладача є формування цифрової компетентності. На думку О. Браславської та Л. Озерової, сучасний педагог повинен уміти використовувати інформаційні

технології, цифрові платформи та електронні ресурси у професійній діяльності [1]. Це дозволяє зробити навчальний процес більш сучасним, доступним та ефективним.

У географічній освіті важливу роль відіграє використання геоінформаційних систем і платформ дистанційного зондування Землі. Застосування ArcGIS, QGIS, Google Earth та Copernicus Browser допомагає студентам краще розуміти природні процеси, аналізувати зміни клімату та працювати з географічними даними [3]. J. Kerski зазначає, що використання ГІС-технологій сприяє розвитку просторового мислення та дослідницьких навичок студентів [3].

Разом із цифровими технологіями важливе значення мають і практичні форми навчання. Польові практики, метеорологічні спостереження, краєзнавчі дослідження та навчальні виїзди допомагають студентам краще засвоювати теоретичний матеріал і формувати професійні навички [2]. Поєднання традиційних методів навчання з цифровими технологіями позитивно впливає на професійну підготовку майбутніх фахівців [2].

У сучасних умовах викладач географії повинен також уміти організовувати дистанційне та змішане навчання. Використання Moodle, Google Classroom, Mentimeter та Kahoot дозволяє підтримувати активну взаємодію зі студентами, підвищувати їхню мотивацію та робити освітній процес більш інтерактивним [1].

Відповідно до Закону України «Про освіту», компетентність визначається як поєднання знань, умінь, навичок і способів мислення, необхідних для успішної професійної діяльності [4]. Саме тому сучасний викладач повинен постійно вдосконалювати свої професійні вміння та адаптуватися до нових освітніх умов.

Таблиця 1

Використання цифрових технологій у роботі викладача географії

Напрямок роботи	Цифрові інструменти	Результат
Просторовий аналіз	ArcGIS, QGIS	Формування навичок роботи з картами та геоданими [3]
Аналіз природних процесів	Copernicus Browser	Розвиток аналітичних навичок [3]
Організація навчання	Moodle, Google Classroom	Підвищення доступності навчання [1]
Інтерактивна взаємодія	Mentimeter, Kahoot	Активізація навчальної діяльності [1]
Польові дослідження	GPS-навігація, мобільні застосунки	Формування практичних компетентностей [2]

Отже, професійний розвиток викладача географії в умовах цифрових змін є важливою умовою підвищення якості сучасної освіти. Використання цифрових технологій разом із практичними методами навчання сприяє формуванню професійних компетентностей студентів та покращує підготовку майбутніх фахівців [1; 3].

Список використаних джерел

1. Браславська О. В., Озерова Л. Формування цифрової компетентності майбутніх педагогів у закладах вищої освіти. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2022. Вип. 1(25). С. 126-132.
2. Braslavska O. V., Rozhi I. H., Honcharuk V. V. et al. Developing Competency in Local History in Future Teachers. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*. 2020. Vol. 12(4). P. 240-267.
3. Kerski J. GIS in Education: Why, Where, How. *Esri Education*. 2021.
4. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

РОЗВИТОК МЕДІАГРАМОТНОСТІ УЧНІВ 10-ГО КЛАСУ ЗАСОБАМИ КРИТИЧНОГО АНАЛІЗУ НЕТРАДИЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ ГЕОГРАФІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Шаповалова А. І., Лисичарова Г. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара,
м. Дніпро, Україна

shapovalovaanastasiia88@gmail.com, galinalisicharova@gmail.com

Постановка проблеми. У контексті реалізації концепції Нової української школи (НУШ) та інтенсивної цифровізації освіти медіаграмотність трансформується у базову складницю фахової підготовки старшокласників. Під час опанування курсу «Регіони та країни» учні 10-х класів стикаються з розширенням інформаційного поля, де традиційні навчальні ресурси доповнюються нетрадиційними джерелами: соціальними медіа-платформами, блогами та геоінформаційними системами. Наукова суперечність полягає у високому дидактичному потенціалі таких ресурсів та одночасній загрозі споживання верифіковано низького контенту, що містить суб'єктивні викривлення або елементи маніпулятивної візуалізації. Це зумовлює гостру потребу в розробленні та впровадженні науково обґрунтованої методики критичного аналізу нетрадиційних джерел географічної інформації як інструменту формування об'єктивної картини світу в учнівської молоді.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити методику розвитку медіаграмотності десятикласників у процесі вивчення курсу «Регіони та країни» шляхом систематизації та критичного аналізу нетрадиційних джерел географічної інформації. Основним завданням є розроблення алгоритмів верифікації медіаконтенту (соціальних мереж, ГІС-технологій та мультимедійних текстів) для формування у здобувачів освіти навичок фактчекінгу та здатності до побудови об'єктивної географічної картини світу.